

PMJ AGRO ApS

Tyvkærvej 29,
7430 Ikast

20. maj 2025

**Foreløbig indvindingstilladelse
- Tyvkærvej 29, 7430 Engesvang**

Ikast-Brande Kommune giver hermed tilladelse til at etablere og prøve-pumpe en ny boring og til at indvinde grundvand. Tilladelsen er givet i henhold til § 20 og § 21 i Vandforsyningsloven. I forbindelse med prøve-pumpning gives tilladelse til nedsivning af oppumpet grundvand i henhold til § 19 i Miljøbeskyttelsesloven.

Tilladelsen gives på betingelse af, at vilkårene bliver overholdt. En overtrædelse af de følgende vilkår kan medføre et efterfølgende krav om sløjfning af boringen.

Ikast-Brande Kommune har i bilag 1 gennemført en screening efter Miljøvurderingsloven og har vurderet, at den nye boring ikke vil have en væsentlig påvirkning på bestående anlæg og på omgivelserne. På baggrund heraf træffes afgørelse om, at det ansøgte ikke kræver en miljøvurdering i henhold til § 21 i Miljøvurderingsloven.

Vilkår med tidsfrister

- **Senest 2 arbejdsdage** før borearbejdet begynder, skal brøndboreren give besked til Ikast-Brande Kommune, sådan at kommunen har mulighed for at føre tilsyn med borearbejdet. Brøndboreren skal også underrette kommunen om, hvornår der prøvepumpes.
- **Senest 3 måneder** efter etablering af boringen skal brøndboreren indsende jordprøver og borerapport til GEUS.
- **Senest 3 måneder** efter etablering af boringen skal ejer eller bruger af boringen indsende fotos af boringen og dens overbygning til Ikast-Brande Kommune.

Miljø og Byggeri
Sjællandsgade 6
7430 Ikast
Tlf.: +4599603360

Sagsbehandler:
Pernille Bülow Jørgensen
E-mail:
perjorg@ikast-brande.dk
Direkte telefon:
Tlf.: +4599603362
Sagsnr.:
13.02.01-P19-42-25

Øvrige vilkår for tilladelsen

Tilladelsens løbetid	Denne tilladelse gælder indtil den 20-05-2026 .
Boring	Der må etableres 1 ny boring. I boringen må sættes 1 filter. Der må maksimalt bores til 40 m under terræn.
Boringsplacering (Se kort bilag 2)	Matrikel 1bm, Engesvang By, Engesvang Boringen må placeres inden for det røde område markeret på bilag 2.
Maksimal indvinding	20.000 m³
Maksimal pumpeydelse	40 m³/t
Prøvepumpning	Boringen skal prøvepumpes med en ydelse på mindst 40 m³/t. Prøvepumpningen skal fortsætte indtil sænkningstragten har været stabil i mindst 4 timer. Boringen skal pejles inden prøvepumpningen starter. Den første time efter prøvepumpningen er startet, skal boringen pejles med passende intervaller. Ligeledes skal boringen pejles ved prøvepumpningens afslutning. Boringen skal tilbagepejles flere gange de første 10 minutter og herefter med passende intervaller, indtil rovandspejlet er genetableret. På borerapporten skal brøndboreren notere: ydelse, tidspunkt for pumpestart og -slut, pejledata og tidspunkter for pejlingerne. Inden prøvepumpningen sættes i gang, skal brøndboreren lave en aftale med kommunen om, hvordan grundvandet ledes væk.
Forsøgling	Lerlag og siltlag skal reetableres i deres fulde tykkelse omkring forerøret.
Boringens formål	Formålet med boringen og prøvepumpningen er at afgøre, om grundvandsmagasinet er egnet til markvanding.

Brøndborer

Aboring
Refshøjvej 79, Hejnsvig
Tlf.nr.: 40553524
E-mail: adm@aboring.dk

AnlægsID (JupiterID) 195314

Øvrige vilkår for tilladelsen

1. Boringen og grundvandet skal beskyttes. Der skal etableres en overbygning, som lever op til de nationale regler for kategori A-boringer. Overbygningen skal være en råvandsstation. Reglerne findes i Brøndborerbekendtgørelsen¹ og siger bl.a.:
 - a) Overbygningen skal være tæt og tør.
 - b) Overbygningen skal være dækket af et fast, vandtæt, vejrbestandsigt og tætsluttende låg eller dæksel.
 - c) Forerøret skal foroven være afsluttet mindst 20 cm over bunden af overbygningen eller 50 cm over det omkringliggende terræn.
 - a) Forerøret skal afsluttes med en tæt forerørsforsegling.
 - b) Overkanten af overbygningen skal være hævet over det omkringliggende terræn² (mindst 20 cm), hvis overbygningen skal være en tørbrønd.
 - c) Gennemføringer af rør og kabler skal være vandtætte, hvis boringen skal placeres i en tørbrønd.
 - d) Der skal være terrænfald væk fra boringen.
 - e) Hvis overbygningen skal være en tørbrønd, skal den have en tæt bund af beton eller andet helt tæt materiale. Den tætte bund kan dog undlades, hvis grundvandet altid står mere end 1 m under bunden af tørbrønden.
2. Omkring boringen skal der udlægges en beskyttelseszone med en radius på 5 meter³. I beskyttelseszonen må der ikke gødes, sprøjtes, udbringes spildevandsslam, fyldes marksprøjte eller opbevares ting eller kemikalier. Beskyttelseszonen bør sikres ved fysisk afmærkning.
3. Boringens overbygning må kun anvendes til at beskytte boringen og evt. de tilhørende elinstallationer. Der må ikke opbevares andet i/under overbygningen.
- 4. Det oppumpede grundvand fra prøvepumpningen skal nedsives på 1bm, Engesvang By, Engesvang.**

¹ Kapitel 2 i "Bekendtgørelse om udførelse og sløjfning af borer og brønde på land" (BEK nr. 1260 af 28-10-2013).

² Dansk Ingeniørforening: *Norm for mindre ikke-almene vandforsyningsanlæg*. 2. udgave, december 1988. Dansk Standard DS 442. Normstyrelsen, Teknisk forlag.

³ § 9, stk. 4 i "Bekendtgørelse om udførelse og sløjfning af borer og brønde på land" (BEK nr. 1260 af 28-10-2013) og § 24 i "Bekendtgørelse af lov om miljøbeskyttelse" (LBK nr. 1093 af 11-10-2024).

5. **Udledningen af oppumpet grundvand må ikke medføre overfladisk afstrømning direkte til vandløb og grøfter.**
6. **Udledningen af oppumpet grundvand må ikke medføre overfladisk afstrømning over skel til nabomatrikler eller vejarealer eller på anden vis være til gene for omkringboende eller trafik.**
7. Boringen må ikke give anledning til støjgener og skal derfor etableres med en dykpumpe.
8. Boringen skal placeres minimum 5 m fra bygninger og skel.
9. Boringen skal have en vandmåler, elmåler eller timetæller, så de oppumpede vandmængder kan registreres. Ikast-Brande Kommune kan til enhver tid bestemme, at målemetoden skal ændres.
10. Boringens DGU-nummer skal afmærkes tydeligt på boringen.
11. Boringen skal laves, så den kan pejles, og pejlestudsens skal være tæt.
12. Hvis boringen alligevel ikke skal bruges (fx hvis den ikke yder nok vand, eller hvis Ikast-Brande Kommune ikke kan give en tilladelse til at indvinde grundvand fra boringen), så skal den sløjfes af en brøndborervirksomhed med lovpligtigt A-bevis.
13. Boringen må aldrig erstattes af en ny boring – heller ikke en såkaldt "erstatningsboring" – uden at Ikast-Brande Kommune har givet tilladelse til det.
14. Boringen skal løbende holdes ved lige. Men der må ikke ske større ændringer ved den (fx ny pumpe, overboring, flyttes op eller ned i terræn) uden at Ikast-Brande kommune har givet tilladelse til det.

Andre ting, du skal være opmærksom på

- Hvis der skal lægges nye vandledninger i forbindelse med indvindingen, og disse skal gå langs eller på tværs af offentlig vej, så skal du have en gravetilladelse hos vejmyndigheden.
- Vandledninger, hydranter mv. må ikke placeres nærmere end 2 m fra kørebanekanten. Placeres vandledninger, hydranter mv. nærmere end 4 m fra kørebanekanten, kræver det en tilladelse hos vejmyndigheden.
- Der kan være tinglyst særlige regler på grunden langs veje. Spørg vejmyndigheden, hvis du er tvivl.

Erstatningsregler

Ejeren af boringen har pligt til at udbetale erstatning, hvis etableringen eller brugen af boringen medfører, at der sker skade i bestående forhold (herunder beskyttet natur), som skyldes ændring af grundvandsstanden, vandføringen i vandløb eller vandstanden i søer⁴.

Hvis der ikke kan opnås forlig om eventuel erstatning, afgøres spørgsmålet af Taksationsmyndighederne⁵.

⁴ § 23 i "Bekendtgørelse af lov om vandforsyning m.v." (LBK nr. 1149 af 28-10-2024).

⁵ Taksationskommissionen for Ringkøbing, c/o Retten i Herning, Nygade 1-3, 7400 Herning.

Klagevejledning

Hvis du vil klage over denne tilladelse eller afgørelsen om, at der ikke er krav om miljøvurdering, skal du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Sådan gør du, hvis du vil klage:

Gå på www.naevneneshus.dk. Find Miljø- og Fødevareklagenævnet, og følg vejledningen på skærmen. Du skal logge ind med MitID.

Miljø- og Fødevareklagenævnet opkræver et gebyr på 900 kr. (privatperson) eller 1.800 kr. (virksomhed) + indeksregulering for at behandle klagen. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen. Du får pengene tilbage, hvis du får medhold i klagen.

Hvis du har særlige grunde til ikke at klage via Klageportalen, skal du sende en begrundet ansøgning om fritagelse til Ikast-Brande Kommune. Kommunen sender din ansøgning videre til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Det er Miljø- og Fødevareklagenævnet, der afgør, om du kan blive fritaget fra at bruge Klageportalen.

Tilladelsen offentliggøres på Ikast-Brande Kommunes hjemmeside. Du får besked, hvis andre klager over tilladelsen eller afgørelsen om, at der ikke er krav om en miljøvurdering.

Klagefristen udløber 4 uger efter offentliggørelsen. Hvis klagefristen udløber på en helligdag, forlænges klagefristen til den efterfølgende hverdag.

Bemærk, hvis denne tilladelse forudsætter udførelse af bygge- og anlægsarbejde (fx etablering af en ny boring eller grundvandssænkning), må arbejdet ikke påbegyndes inden klagefristens udløb. Hvis tilladelsen påklages inden for klagefristen må arbejdet ikke påbegyndes før der foreligger en afgørelse fra klagenævnet⁶.

Du har desuden mulighed for aktindsigt.

Hvis du vil have afgørelsen prøvet ved domstolen, skal du anlægge sag inden 6 måneder efter at afgørelsen er offentliggjort på kommunens hjemmeside.

Spørgsmål

Har du spørgsmål til tilladelsen, er du velkommen til at kontakte mig.

Med venlig hilsen

Pernille Bülow Jørgensen
Grundvand

⁶ § 78, stk. 3 i "Bekendtgørelse af lov om vandforsyning m.v." (LBK nr. 1149 af 28-10-2024).

Bilag

Bilag 1 – Miljøvurderingsscreening

Bilag 2 – Kort med borested

Bilag 3 – Oversigtskort

Kopi sendt til

- Danmarks Naturfredningsforening (lokalafdeling): ikast-brande@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund: post@sportsfiskerforbundet.dk
- Forbrugerrådet: fbr@fbr.dk

Bilag 1 – Miljøvurderingsscreening

Ansøgning

Ansøger har søgt om tilladelse til at etablere en ny boring med en forventet dybde på 40 m. Fra boringen ønskes det at indvinde 20.000 m³ grundvand pr. år med en ydelse på 40 m³/time til markvanding. Ansøger ønsker at vande 17 ha fra boringen.

Sammenfattende vurdering

Ikast-Brande Kommune vurderer ud fra miljøvurderingsscreeningen, at den nye boring, prøvepumpning og indvinding er miljømæssig forsvarlig, og at projektet ikke vil påvirke omgivelsernes kvalitet i nævneværdig grad. Kommunen vurderer derfor, at der ikke skal laves målinger i nærliggende borer, vandløb eller natur i forbindelse med prøvepumpningen.

BEST

Screeningsprogrammet BEST er anvendt som et værktøj i miljøvurderingsscreeningen. BEST beregner, hvordan indvinding fra borer påvirker beskyttede vandløb og naturtyper i nærheden samt hvordan indvinding fra borer påvirker grundvandspotentialet i indvindingsmagasinet og i andre magasiner. Beregningerne i BEST af sænkningstragter og påvirkning af vandløb viser worst case-scenarier dvs. påvirkning ved fuld udnyttelse af alle indvindingstilladelser. Ved beregninger for påvirkning af natur sammenholdes den tilladte indvindingsmængde med den udnyttede indvindingsmængde, der beregnes som et gennemsnit af de indberettede vandmængder inden for en referenceperiode.

Der er lavet en faglig vurdering af BEST-resultaterne ved at sammenligne resultaterne fra BEST med en vurdering af geologien og magasinsammenhænge ud fra JUPITER-databasen, potentialekort over forskellige grundvandsmagasiner, topografiske kort, jordbundskort og andre GIS-kort.

BEST generer en rapport over vandindvindingens påvirkning af omgivelserne. Denne rapport kan bestilles hos Ikast-Brande Kommune.

Geologi og grundvand

Geologiske data fra de nærmeste omkringliggende borer (DGU-nr. 86.1256 og DGU-nr. 86.1648) viser, at de øverste aflejringer ned til ca. 0 til 18 m under terræn består af ler. Herefter følger aflejringer af sand med indslag af ler fra 18-70 m under terræn. DGU-nr. 86.1256 og 86.1648 findes hhv. ca. 344 m syd og 462 m vest for borestedet.

Data fra nærliggende borer (DGU-nr. 86.1256 og DGU-nr. 86.1648) viser, at rolandspejlet ligger ca. 22-25 m under terræn. Ud fra en sammenligning af terrænkurver og potentialekurver (for det mest terrænnære grundvandsmagasin) vurderes grundvandsspejlet at kunne findes ca. 10 m under terræn ved borestedet.

Ifølge potentialekortet for det terrænnære grundvandmagasin, forventes grundvandet at strømme i en nordvestlig retning ved borestedet.

Ikast-Brande Kommune vurderer, at det er sandsynligt, at der kan findes et egnet indvindingsmagasin inden for den tilladte boreddybde. Dette er vurderet ud fra geologien og dybden til grundvandsspejlet i de førnævnte boringer.

Borestedet er beliggende i et område med særlige drikkevandsinteresser (OSD), nitrاتفølsomt indvindingsområde (NFI) og indsatsområde (IO), samt i indvindingsoplandet til Engesvang Vandværk, men uden for boringsnært beskyttelsesområde (BNBO). Det vurderes, at indvindingen hverken vil påvirke mængden eller kvaliteten af det vand Engesvang Vandværk pumper op.

Borestedet er placeret i et område, hvor der ikke forventes at forekomme oversvømmelser ved en 5 års regnhændelse.

Påvirkning af grundvand

Borestedet ligger inden for 2 regionale grundvandsforekomster (nr. dkmj_1030_ps og dkmj_1104_ks). Den kvantitative tilstand for grundvandsforekomsten er god og den kemiske tilstand er god. Den kvantitative tilstand for grundvandsforekomst nr. dkmj_1104_ks er god og den kemiske tilstand er ringe på grund af pesticider. Det generelle miljømål for grundvandsforekomster er god kvantitativ tilstand og god kemisk tilstand.

Ikast-Brande Kommune vurderer, at indvindingen hverken direkte eller indirekte vil påvirke målopfyldelsen for grundvandsforekomsten.

Påvirkning af nærliggende boringer

Den boring, der påvirkes med den største sænkning som konsekvens af indvindingen fra den ansøgte nye boring, er DGU-nr. 86.879 (boring til andet enkeltanlæg). Boringen ligger 171 m øst for borestedet og indvinder grundvand fra samme magasin. Beregninger i BEST viser, at boringen bliver påvirket med en sænkning på 2,3 cm. Ikast-Brande Kommune vurderer, at en så lille sænkning ikke har nogen væsentlig betydning for muligheden for at indvinde grundvand fra boring DGU-nr. 86.879, både hvad angår mængde og kvalitet.

Alle øvrige boringer er udsat for en mindre sænkningsspåvirkning, og vil derfor ikke blive væsentligt påvirkede.

Påvirkning af vandløb

Ifølge den gældende Vandområdeplan for Jylland og Fyn 2021-2027 (Vandplan 3) er der krav om, at en indvinding ikke i sig selv eller akkumuleret må medføre at vandløb tilstandsforringes eller ikke kan opnå fastsatte miljømål bestemt ved økologiske miljømål for benthiske invertebrater

(smådyr, DVFI), makrofytter (vandplanter, DVPI), fytobenthos (alger, DVAI) og fisk (DFFV_{a/ø}).

Ifølge beregningen i BEST medfører indvindingen at 1 vandløbsopland påvirkes hvor der findes en strækningen af Bording Å og en strækning af Østlige Landkanal.

Østlige Landkanal som løber 676 m øst for borestedet og er målsat i Vandplan 3 og § 3-beskyttet. Strækningen har moderat økologisk potentiale for bentiske invertebrater, ukendt økologisk tilstand for makrofytter, ukendt økologisk tilstand for fytobenthos og ukendt økologisk tilstand for fisk. Den samlede økologiske tilstand for vandløbsstrækningen er dermed moderat potentiale. Strækningen er målsat til godt økologisk potentiale.

Bording Å som løber 850 m øst for borestedet og er målsat i Vandplan 3 og § 3-beskyttet. Strækningen har høj økologisk tilstand for bentiske invertebrater, høj økologisk tilstand for makrofytter, ukendt økologisk tilstand for fytobenthos og ringe økologisk tilstand for fisk. Den samlede økologiske tilstand for vandløbsstrækningen er dermed ringe. Strækningen er målsat til god økologisk tilstand.

Ikast-Brande Kommune har kendskab til, at Bording Å på nogle strækninger er reguleret, har ringe fysisk variation og betydelig sandvandring. Der er i Vandplan 3 en indsats for genslyngning, etablering af sandfang og mindre strækningssbaserede restaureringer. Ikast-Brande Kommune vurderer og kommunen vurderer, at disse faktorer er væsentlige for den ringe tilstand for fisk.

BEST beregner den maksimale udbredelse af sænkningstragten, der skabes, ved indvindingen. Sænkningstragten når ikke ud til vandløbet. Grundvand fjernes stadig fra systemet i forbindelse med indvindingen, men den mulige konsekvens heraf vil først ses i vandløbet senere på året. På dette tidspunkt vil grundvandsmagasinerne dog på ny fyldes med vand på grund af stigende nedbørsmængder og mindre fordampning, og konsekvensen ved indvinding vil dermed blive udlignet.

På baggrund af ovenstående vurderer Ikast-Brande Kommune, at indvindingen hverken direkte eller indirekte vil påvirke målopfyldelsen for nogle vandløb og ikke vil medføre en tilstandsændring af nogle §3-beskyttede vandløb.

Påvirkning af natur

Ifølge beregninger i BEST medfører indvindingen, at en § 3-beskyttede heden bliver påvirket, som findes ca. 229 m nord for borestedet,

Ud fra en sammenligning af terræn- og potentialekurver (for det mest terrænnære grundvandsmagasin) ved heden, vurderes grundvandsspejlet at ligge omkring 5-6 m under terræn. Herudfra vurderer Ikast-Brande Kom-

mune, at grundvandsmagasinet og heden er hydraulisk adskilte, at BEST-beregningen dermed er misvisende.

Natura 2000-områder

Det nærmeste Natura 2000-område (Stenholt Skov og Stenholt Mose) ligger ca. 2,7 km nordøst for borestedet. BEST beregner den maksimale udbredelse af sænkningstragten, der skabes ved indvindingen. Sænkningstragten for det mest terrænnære grundvandsmagasin når ikke ud til Natura 2000-området. Ikast-Brande Kommune vurderer derfor, at prøvepumpningen og indvindingen ikke vil kunne påvirke Natura 2000-området.

Det er dermed ikke nødvendigt at lave en nærmere vurdering af prøvepumpningens og indvindingens konsekvenser for Natura 2000-området⁷.

Bilag IV-arter

Ikast-Brande Kommune har ikke detaljeret kendskab til de enkelte arters forekomst omkring borestedet. I området (inden for DCE's kvadrant) findes følgende arter: Sydflagermus, Odder, Markfirben, Stor Vandsalamander, Spidssnudet Frø, Ulv.

Ikast-Brande Kommune vurderer, at etableringen af den nye boring ikke vil forringe levevilkårene for dyre- og plantearter omfattet af Habitatdirektivets bilag IV.

Forureningskilder

Der er ikke registreret jordforurening (V2) eller mulig jordforurening (V1) inden for det område, hvor BEST beregner en sænkning af grundvandspejlet i det mest terrænnære grundvandsmagasin. Det er derfor usandsynligt, at indvindingen vil kunne påvirke nogle registrerede forureninger eller deres mobilitet.

Støj

Der er stillet vilkår om, at boringen ikke må give anledning til støjgener. Dette efterkommes ved at etablere boringen med en dykpumpe. Da grundvandet kører dykpumpen ved drift, kan overbygningen desuden holdes lukket hele året. På denne måde kan lovkravet om en tæt overbygning overholdes hele året rundt.

Ikast-Brande Kommune vurderer, at etableringen af den nye boring samt ren- og prøvepumpning af den, kun i begrænset omfang vil give anledning til støjpåvirkning af omgivelserne, og kun i en kortere periode i forbindelse med borearbejdet.

⁷ §§ 6-7 i "Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter" (BEK nr. 1595 af 06-12-2018).

Bilag 2 – Kort med borested (ikke målfast)

Boringen må placeres inden for det røde område. Området er optegnet sådan, at der er en afstand på 5 m til matrikelgrænsen omkring vejen mod vest og 5 m til matrikelgrænsen omkring vejen mod syd.

Bilag 3 – Oversigtskort (ikke målfast)

Kort, der viser borestedet, aktive boringer samt nærliggende beskyttet natur og beskyttede vandløb.

